

gerne vil have, og vi kræver faktisk, at inden hver debat eller inden hvert lovforslag vedtages, skal vi have det hele bedømt af uvildige øjne. Det skal ikke bare være dem, der tror på det, der tager stilling til det her. Det skal ikke bare være nogle, der hele tiden skal føre an i debatten. Nej, vi skal have uvildige øjne til at se på, hvad der virkelig er farligt, og hvad der er ufarligt. Ellers går det skævt, som jeg sagde før om pesticiddebatten.

Der er af næsten alle partier fremsat et forslag til vedtagelse. Fremskridtspartiet er ikke med. Det er ikke, fordi vi ikke kan stemme for det. Det slutter med, at i den kommende samling fremlægges der konkret udspil til opfølgning og strategi. Det er ganske udmærket, men der ville vi meget gerne, at der videre havde stået, at det skal ses i international sammenhæng. Det andet punkt – at uddybe strategien f.eks. i form af offentlige konferencer og temahøringer – er også udmærket, men der ville vi meget gerne have med, at til samtlige konferencer og høringer skal vi have fat i noget uvildig ekspertise på området. Men det er noget, vi må tage op, når det skal føres ud i livet.

Vi er ikke medforslagsstillere, fordi vi ikke mener, at forslaget er fyldestgørende nok, men vi vil da stemme for det.

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er jo utroligt, at vi med den her kemikalie-strategi kan tage fat på sådan et næsten uopdyrket område inden for miljøsektoren, og det er utrolig glædeligt, at vi kommer dertil, at miljøtiltag nu skal til at betyde noget og virke ind på os alle sammen i vores produktion og på vores hverdag, hvor, hvis jeg skal ride en af mine kæpheste, miljøindsatsen jo i nogle år stort set har gået på at forfølge landbruget.

Der er masser af uopklarede spørgsmål på kemikalieområdet, men der er jo også eksempler på, at vi ikke har taget konsekvensen af den viden, vi allerede har, og det er godt, at der er fælles ønsker om en styrket indsats på kemikalieområdet, også selv om vi selvfølgelig ikke mener lige nøjagtig det samme med det, for det kan man tydeligt høre at vi ikke gør. Men det er glædeligt, at der er det ønske om en indsats, når man tager i betragtning, at brugen af kemiske stoffer fortsat vokser med nærmest eksplosiv hast.

Det er også lidt af et paradoks, at i en tid, hvor de politiske forbrugere ellers har holdt deres indtog og sikret et grønt Danmark ved at

fremme økologiske fødevarer, lavenergipærer osv. og har en ukuelig evne til at have de rigtige miljøholdninger til de rigtige miljøspørgsmål, er der næsten ingen grænser for, hvad befolkningen vil finde sig i, når det gælder miljø sagen, såfremt altså det lige er på de rigtige områder og det ikke rammer dem selv.

Hvad er kemikalieområdet da? Er det et vigtigt miljøspørgsmål? De fleste har vel en eller anden forskrækkelse over for kemikalier – altså kemikalier er i sig selv et ubehageligt ord – ligesom de fleste også har en forskrækkelse over for tanken om højere benzinpriser, højere afgifter på forbrug af vand, øgede affaldsaffgifter osv. – bare for at nævne et enkelt paradoks.

Strategier til reduktion af kemikalimængden er selvfølgelig et skridt og endda et skridt i den rigtige retning, men desværre hænger det område måske nok lidt for meget sammen med den megen angst, der præger enhver debat på miljøområdet. Det er også forståeligt, at kontrol og nedbringelse af kemiske stoffer virker bedre i det skræmmende kemikalieperspektiv end en diskussion om, hvilken strategi vi skal anvende for at nedbringe antallet af plasticbæreposer.

Det er blevet både lettere og sværere at føre miljøpolitik i Danmark, for der er mange områder, hvor det er ganske populært, at der føres en skrap miljøpolitik, og andre igen, hvor det er fuldstændig umuligt. Det mest iøjnefaldende eksempel på umulighed er nok, når det handler om forbruget af benzin. Det er lettere at føre skrap miljøpolitik på områder, der ikke rammer os selv.

Det er nok ved at være på tide, at miljøspørgsmålet ikke længere blot er et prioriteringsvalg mellem de forskellige områder, men at spørgsmålet igen må være rettet mod vores grundlæggende ansvar for kloden. Det er ikke kun den nuværende forurening af jorden, der alene er en trussel mod menneskeheden og naturens overlevelse. Det er også vores manglende helhedstænkning. Vi giver lidt til miljøet med økologiske tiltag osv. og en bedre strategi på kemikalieområdet, men så tager vi altså også snart igen en hurtig tur med charter til Solkysten og et generelt overforbrug. Velstandsstatens forbrugskultur er absolut det største onde for miljøet. Vi har brug for en helhedstænkning. Vi har brug for Kristeligt Folkepartis debat om værdier.

Så var det interessant at høre hr. Svend Aage Fauerholdts idé om slam. Der er det med slam, at det jo er koncentratet af vores forkerte lev-